

**Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIM-891/21-M

Název	Mateřská škola Stražisko, příspěvková organizace
Sídlo	798 44 Stražisko 25
E-mail	msstrazisko@seznam.cz
IČ	75 020 963
Identifikátor	600 120 015
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Iveta Marková, zástupkyně statutárního orgánu
Zřizovatel	obec Stražisko
Místo inspekční činnosti	798 44 Stražisko 25
Termín inspekční činnosti	13. a 14. 10. 2021

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Charakteristika

V jednotřídní mateřské škole (dále MŠ, škola) bylo ke dni inspekce zapsáno 12 dětí ve věku od tří do šesti let. Jedno dítě bylo před nástupem k povinné školní docházce, žádné dítě nemělo odklad povinné školní docházky. Škola přijímá i děti mladší tří let s postupným nástupem v průběhu školního roku, ke dni inspekce se zde nevzdělávalo žádné takové dítě.

Stravování dětí zajišťuje mateřská škola prostřednictvím externího dodavatele. Informace o činnosti školy získávají zákonní zástupci dětí na nástěnkách v budově školy, vlastní webové stránky mateřská škola zatím nevyužívá.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ve sledovaném období docházelo v MŠ k četnějším změnám ve vedení školy i složení pedagogického sboru. Aktuálně je řízením školy od začátku dubna 2020 pověřena zástupkyně statutárního orgánu, s níž zajišťuje předškolní vzdělávání dětí jedna učitelka. Po nástupu do vedení školy se zástupkyně statutárního orgánu prioritně soustředila na organizační a materiální zajištění vzdělávacího procesu s průběžným poznáváním a pochopením stávajícího provozu MŠ, který byl v předchozích dvou školních rocích navíc ovlivněn mimořádnou nepříznivou epidemiologickou situací v České republice. Pedagogický sbor MŠ se tedy v uplynulém období spíše stabilizoval, vzájemná součinnost pedagogických pracovníků při plánování, průběhu i vyhodnocování pedagogického procesu není zcela efektivně nastavena. Cílená hospitační činnost aktuálně nebyla realizována, stejně jako vzájemné hospitace pedagogických pracovníků za účelem vzájemné odborné zpětné vazby nebo spolupráce s dalšími mateřskými školami. Na jednání pedagogické rady jsou řešeny zejména záležitosti organizačního charakteru, téměř žádná pozornost není věnována zkvalitňování užívaných pedagogických strategií. Evaluační materiály nejsou zpracovávány, čímž není poskytována přínosná zpětná vazba ke kvalitě práce mateřské školy jako celku ani jednotlivých pedagogů. Také další vzdělávání pedagogických pracovníků bylo v posledních dvou letech upozaděno, nebyla využívána ani nabídka online webinářů. Všechny tyto faktory negativně ovlivňují především úroveň průběhu vzdělávání ve smyslu využívání omezeného spektra metod a forem předškolního vzdělávání a málo pestré vzdělávací nabídky ve věkově smíšeném kolektivu dětí bez využívání potenciálu malého počtu dětí ve třídě směrem k individualizaci a diferenciaci vzdělávacího procesu. V tomto smyslu bylo neefektivně nastaveno také rozvržení pracovní doby obou pedagogických pracovníků při didakticky zacílených aktivitách dětí. Příznivým předpokladem pro nastavení účinnějších procesů je kvalitně zpracovaný roční plán školy s konkretizací záměrů na aktuální školní rok.

Vnitřní i venkovní prostředí a vybavení školy se inovuje s ohledem na finanční možnosti školy a zřizovatele. Starší méně vyhovující nábytek je sice z části obměňován, kombinace různého zařízení ale působí spíše neuspořádaně a nahodile, ve třídě je omezena nabídka námětových i relaxačních koutků a didaktických pomůcek bez dětem dostupného a přehledného uložení hraček a pomůcek. Není tak plně podporována motivace a zájem jednotlivých dětí včetně jejich samostatnosti, kreativity a iniciativy při volbě a realizaci všech aktivit. Uspořádání budovy do dvou podlaží a prostory, v nichž se děti pohybují, jsou méně přehledné a kladou vyšší nároky na zajištění dohledu nad nimi. Stravování dětí probíhá odděleně v přízemí školy, odpolední klidové činnosti v ložnici v prvním podlaží školy.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávací proces probíhal v příznivé a bezpečné sociální atmosféře, všechny zaměstnankyně k dětem přistupovaly vstřícným a empatickým způsobem. Plánování a realizace pedagogického procesu vycházely ze školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále ŠVP PV) a dlouhodobě neměnného programu třídního bez ohledu na současné složení třídy s výraznou převahou chlapců. Vzdělávací nabídku konkretizovaly pedagogické pracovnice v rámci vlastního týdenního a denního plánování. Vzdělávací záměry nevycházely cíleně svým obsahem z věkových zvláštností, zájmů a možností jednotlivých dětí, což neumožňovalo uplatňování potřebné individualizace a diferenciací dle jejich aktuálních schopností, učebních dovedností a potřeb. Při třídním plánování scházela systematická práce s dílčími cíli při vzdělávání dětí, propojení vzdělávací nabídky do přirozených souvislostí, vazeb a vztahů se záměrným začleňováním rozvíjení např. předmatematické nebo předčtenářské gramotnosti v návaznosti na využívanou pedagogickou diagnostiku tak, jak požaduje Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání.

Při ranních aktivitách měly děti příležitost k nezávazným dětským hrám, při nichž se jim dařilo přirozeně spolupracovat a komunikovat. Četně obsahovaly výtvarné, pracovní, konstruktivní a manipulační činnosti. V průběhu řízených didakticky zacílených činností, které probíhaly s menší efektivitou převážně společně kombinované se samostatnou prací, neměly děti možnost výběru z více činností, vzdělávací nabídka byla málo rozmanitá a pestrá. Po společném přivítání, úvodním rozhovoru většinou pouze s využitím obrázků rozvíjely děti dovednosti jednostranně zejména opět v oblasti výtvarné a pracovní, všechny se stejným zadáním. V souvislosti s aktuálním tématem v ŠVP PV získávaly poznatky z oblasti přírodovědné, o ročních obdobích, měsících, dnech v týdnu, o okolním světě a prostředí. Stejná nabídka činností s převažujícím frontálním způsobem vedení vzdělávání nevedla k zařazování práce ve flexibilních skupinách, dvojicích či kooperativních aktivit, nebyla realizována nabídka různě obtížných úkolů s podporou iniciativy, objevování, experimentování a vlastního rozhodování dětí. Nižší nabídka didaktických pomůcek, třídního vybavení bez námětových koutků nevedla rovněž k rozvíjení např. polytechnických nebo ICT dovedností dětí, možnosti rozehrání námětových her organizovaných dětmi nebo s didaktickým záměrem s pomocí učitelek.

Pozitivem vzdělávání bylo zařazování rozvíjení pěveckých dovedností dětí s doprovodem klavíru a kytary. Dětské písně, říkadla a básničky byly využívány k průběžné motivaci dětí a k doprovodu jejich pohybových aktivit. Učitelkám se dařilo podporovat tělesný rozvoj, zdatnost a zdraví prostřednictvím pohybových, hudebně pohybových chvil, částečně i zařazováním zdravotně preventivního cvičení. Na příkladné úrovni byly realizovány tematické vycházky do okolí MŠ s účelným posilováním pozitivního vztahu k přírodě s jejím pozorováním. V průběhu školního roku mají děti možnost relaxovat na školní zahradě a aktivně se podílet na pěstování rostlin na malých záhoncích.

Učitelky kladly na děti většinou srozumitelné požadavky, přemíra verbálních metod s převažujícím slovním projevem učitelek a většinou bez přiměřené motivace však ve značné části vzdělávacího programu vedla ke snižování zájmu dětí, což se projevovalo jejich nepozorností, někdy i pasivním přihlížením s menší chutí se zapojit do předkládaných úkolů. K činnostem dětí učitelky poskytovaly závěrečnou pozitivní zpětnou vazbu spíše obecného charakteru, často neměla potřebnou účinnost vzhledem k pozitivní motivaci k dalšímu učení. Málo byly děti podněcovány k aktivnímu sebepojetí, sebevědomí a sebereflexi prostřednictvím sebehodnocení a vzájemného vrstevnického hodnocení v průběhu nebo bezprostředně po realizovaných vzdělávacích aktivitách. Formativního hodnocení dětí nebylo při vzdělávání využíváno.

Plynulou realizaci vzdělávání omezovala pevná organizace stravování, plně organizované přesuny dětí do samostatné jídelny v přízemí, což vedlo k častému čekání dětí a nemožnosti vracet se např. k započatým hrám nebo dokončení zvolené aktivity podle svého zájmu. Návaznost vzdělávacího procesu narušovala také rozdílná organizace ranních činností, kdy děti s jednou z pedagogických pracovníků setrvaly delší dobu v přízemní místnosti určené především pro stravování s omezeným prostorem pro rozvíjení her a využití širšího spektra pomůcek a hraček. Při odpoledních klidových aktivitách dětí s nižší potřebou spánku byla připravena přiměřená nabídka klidových činností.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Nastavená úroveň vzdělávání zcela neodpovídá osobnostním a věkovým předpokladům dětí předškolního věku. Ty měly potřebu učit se, spolupracovat, přiměřeně svému věku projevovaly potřebu prezentovat již osvojené dovednosti, ale pouze reakce některých z nich odrážely účinnou podporu pedagogického procesu směrem k osobnostnímu rozvoji dětí a jejich funkčních gramotností dle zásady přirozenosti s dominancí hry. Během spontánních her spolu děti bez zábrán komunikovaly, popisovaly předměty a obrázky, reprodukovaly říkanky a písničky, dovedly se domluvit, pomáhaly si, využívaly svoje zkušenosti. Při některých řízených činnostech však dávaly najevo nezájem o zadávané úkoly. Při sebeobslužných činnostech, při stravování i hygieně projevovaly přiměřenou úroveň samostatnosti, zvládaly náročnější přesuny v prostorách mateřské školy i při pobytu venku. Dodržovaly pravidla pohybových a společenských her, pravidla soužití a bezpečnosti. Dělili se o hračky, byly samostatné při jejich úklidu a šetrně s nimi zacházely.

Realizovaná pedagogická diagnostika společně s diagnostikou dětské kresby a vedenými portfolii dětí umožňují sledování a stanovování záměrů pro rozvoj každého dítěte včetně dětí před zahájením povinné školní docházky. Hodnocení vývoje dětí, které v MŠ pokračují ve vzdělávání v aktuálním školním roce, zpracovala ve všech oblastech vzdělávání na konci minulého školního roku sama učitelka. Zjištěné výsledky se pouze výjimečně promítaly do plánování vzdělávacího procesu a přípravy individuálně zacílené vzdělávací nabídky v součinnosti s následným vyhodnocením úspěšnosti uplatněných prostředků. Počáteční a průběžná diagnostika v aktuálním školním roce nebyla dosud rozpracována. Pedagogická diagnostika tak není využívána pro soustavné sledování pokroků dětí, průběžné stanovování didaktických opatření ani jako využitelný podklad např. pro konzultace se zákonnými zástupci dětí. Významnou podpůrnou aktivitou nastavenou vhodně vzhledem k reálným potřebám dětí, je úzká a pravidelná spolupráce s externí logopedkou, která v MŠ pravidelně realizuje individuální logopedickou nápravu. Preventivně logopedické aktivity, zařazené do průběhu vzdělávacího procesu, však nebyly v průběhu inspekční činnosti zaznamenány.

Evaluace předškolního vzdělávání po ukončení jednotlivých témat a integrovaných tematických bloků byla prováděna pravidelně vždy po ukončení tematických celků. Reflektovala především dovednosti dětí s využitím dílčích závěrů pro další aktivity. Nevedla však k systematickému vyhodnocování využitých metod, forem, pedagogických přístupů s cílem sebereflexe učitelek a průběžného zkvalitňování předškolního vzdělávání.

Spolupráce s obvyklými partnery školy byla v posledních dvou školních rocích ovlivněna nepříznivou epidemiologickou situací. Za běžného stavu bez krizových opatření škola spolupracuje v rámci obohacování vzdělávacího procesu a podpory dovedností dětí, rozvoje jejich společenských, kulturních návyků a environmentálních dovedností s dostupnými institucemi v okolí. Součinnost se zřizovatelem školy a místními organizacemi vede k zapojení dětí do života obce. Do života školy patří i tradiční slavnosti a svátky a s nimi spojené společné akce. Se zákonnými zástupci komunikují pedagogické pracovnice

neformálně při předávání dětí, na třídních schůzkách případně při individuálních konzultacích. Cílené dotazníkové šetření ke zjišťování názorů a postojů zákonných zástupců dětí ve sledovaném období MŠ nerealizovala.

Závěry

Vývoj školy

- Uplynulé období bylo spojeno s četnými personálními změnami ve vedení školy,
- v oblasti řízení školy došlo k poklesu úrovně řídicích a evaluačních procesů včetně vedení pedagogických pracovníků podporujících uplatňování moderních pedagogických přístupů při vzdělávání dětí, což má negativní dopad na kvalitu poskytovaného vzdělávání a jeho požadovaný vývoj.

Silné stránky

- Vzdělávání probíhalo v příznivé a bezpečné sociální atmosféře, komunikace učitelek s dětmi byla respektující a vstřícná,
- přírodní okolí školy a školní zahrada se záhonky jsou náležitě využívány k rozvíjení environmentálních dovedností dětí včetně příkladně realizovaných tematických vycházek s aktivním pozorováním přírody,
- efektivní podpůrnou aktivitou pro děti s narušenou komunikační schopností je zajištění pravidelné individuální logopedické nápravy realizované přímo ve škole externí logopedkou.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Vybavení a uspořádání prostor mateřské školy zaostává za současnými požadavky na předškolní vzdělávání, chybí uspořádání třídy do námětových a relaxačních koutků, otevřené skříňky a boxy pro svobodný výběr hraček a pomůcek; škola není dostatečně vybavena pomůckami pro rozvíjení polytechnických a ICT dovedností dětí,
- řídicí a kontrolní činnost zástupkyně statutárního orgánu nevede k identifikaci silných a slabých stránek vzdělávacího procesu, jeho zkvalitňování a účinné zpětné vazbě o průběhu vzdělávání,
- není využívána cílená pedagogická diskuze a vzájemné hospitace učitelek se záměrem metodické a didaktické zpětné vazby ke kvalitě předškolního vzdělávání,
- při didakticky zacílených činnostech výrazně převažovaly málo účinné frontální formy práce s nízkou mírou zařazování skupinové práce, práce ve dvojicích nebo kooperativních aktivit,
- nebyla uplatňována diferenciací a individualizace vzdělávací nabídky dle aktuálních schopností, učebních dovedností a potřeb dětí,
- okrajové bylo zařazování cílených aktivit podporujících experimentování, objevování, řešení problémových otázek a úkolů,
- nedostatečné bylo zařazování preventivně logopedických aktivit do denního programu dětí,
- sporadické je využívání pedagogické diagnostiky ke konkrétním didaktickým individuálním opatřením při vzdělávání směrem k jednotlivým dětem,

- hodnocení dětí nemělo potřebnou účinnost vzhledem k motivaci k dalšímu učení, děti nebyly vedeny k sebehodnocení a vzájemnému vrstevnickému hodnocení,
- nastavení společného působení učitelek ve třídách je v převažující části vzdělávacího procesu neefektivní,
- zavedená organizace stravování a části ranních aktivit narušuje plynulost vzdělávacího procesu, vede ke zbytečným prostojeům i čekání dětí a jen málo umožňuje jimi zvolené aktivity dokončit či opakovat podle svého zájmu.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Realizovat důslednou kontrolní a evaluační činnost ve všech oblastech, zobecňovat závěry z hospitační i vlastní pedagogické činnosti, ke zjištěným skutečnostem přijímat účinná opatření,
- podpořit profesní rozvoj pedagogů realizací vzájemných hospitací s cílem kolegiálního hodnocení a sdílení různých přístupů, nápadů, pedagogických strategií při předškolním vzdělávání, inspirovat se návštěvami v kvalitních mateřských školách v regionu,
- zaměřit další vzdělávání pedagogických pracovníků na oblast využívání současných metod a forem předškolního vzdělávání, formativní hodnocení v mateřské škole, zpracování a využívání výsledků pedagogické diagnostiky k plánování a tvorbě činností ve smyslu individualizace a diferenciaci vzdělávacího procesu,
- upravit rozvržení překrývání přímé pedagogické činnosti ve prospěch zajištění individualizované a diferencované vzdělávací nabídky v exponovaných částech denního režimu dětí,
- zefektivnit vzdělávací nabídku zařazováním kooperativních činností dětí v různě velkých flexibilních skupinách a aktivitami podporujícími objevování, samostatné řešení problémů, experimentování a vlastní iniciativu,
- využívat při všech aktivitách, včetně didakticky zacílených činností, cílenou diferenciaci a individualizaci dle aktuálních schopností a dovedností dětí, osvojit si metodiku formativního hodnocení dětí,
- rozvíjet schopnost sebehodnocení a vzájemného vrstevnického hodnocení dětí ve vazbě k jejich dalšímu osobnostnímu rozvoji a motivaci k učení kromě slovního vyjádření také dalšími rozmanitými formami, např. prostřednictvím pohybového vyjádření, symbolů, emotikonů či obrázků,
- pedagogickou diagnostiku a záznamy o vzdělávacích výsledcích dětí využívat tak, aby přinášely konkrétní informace o vývoji jednotlivých dětí a výsledky cíleně využívat k individualizovanému vzdělávání a diferencované vzdělávací nabídce,
- systematicky plánovat začleňování preventivně logopedických aktivit do denního programu dětí v návaznosti na realizovanou tematickou vzdělávací nabídku,
- při realizaci třídního evaluačního systému se zaměřit na hodnocení účinnosti a pestrosti využitých metod a forem práce s pravidelnou sebereflexí učitelek včetně efektivního společného působení dvou učitelek při vzdělávacím procesu,
- věnovat cílenou pozornost plynulé realizaci vzdělávacího procesu včetně organizace stravování ve věkově smíšeném kolektivu dětí.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.m@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, ze dne 12. 10. 2021
2. Roční plán pro školní roky 2020/2021, 2021/2022 (včetně plánu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, koncepce vzdělávací práce, plánu evaluace)
3. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání Mateřské školy Stražisko s motivačním názvem Svět okolo nás, s platností od 1. 9. 2021
4. Třídní knihy, školní roky 2020/2021, 2021/2022
5. Třídní plánování a evaluace, školní roky 2020/2021, 2021/2022
6. Školní řád Mateřské školy Stražisko, čj. 24/17, s platností od 1. 9. 2017
7. Plán kontrolní činnosti, školní roky 2020/2021, 2021/2022
8. Záznamy z jednání pedagogické rady a pracovních porad, školní roky 2020/2021, 2021/2022
9. Inspekční zpráva čj. ČŠIM-447/15-M, ze dne 17. 4. 2015
10. Školní matrika (žádosti o přijetí, rozhodnutí o přijetí, oznámení o rozhodnutí o přijetí, evidenční listy dětí s požadovanými údaji), vedená k termínu inspekční činnosti
11. Přehledy docházky dětí, školní roky 2020/2021, 2021/2022, vedené k termínu inspekční činnosti
12. Seznam dětí MŠ Stražisko – září 2021
13. Pedagogická diagnostika, dokumentace a portfolia dětí, vedené dle docházky dětí
14. Personální dokumentace pedagogických pracovníků školy, vedená k termínu inspekční činnosti
15. Doklady související se zajištěním bezpečnosti dětí, školní roky 2020/2021, 2021/2022
16. Doklady vztahující se k finančním podmínkám školy, rok 2020
17. Doklady související se zabezpečením školního stravování, školní roky 2020/2021, 2021/2022

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.m@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Zonna Bařínková, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Zonna Bařínková v. r.

Bc. Zdeňka Krčková, kontrolní pracovnice

Bc. Zdeňka Krčková v. r.

V Olomouci 2. 11. 2021

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Iveta Marková, zástupkyně statutárního orgánu

Iveta Marková v. r.

Ve Stražisku 8. 11. 2021